

ВАРНАНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА

Излиза всѣки петѣкъ

Абонаментъ:

За година 55 лв.
За 6 месеца 30 лв.

Всичко, що се отнася до
вестника, да се изпраща до
кметството — Варна

Обявления:

Официални по 2 лв. на кв. сант.
търговски по споразумение.

Броя 1 лв.

Редакцията: Общинското управление, секретарията.

Броя 1 лв.

ПРИВЕТСТВЕНА РЕЧЪ НА КМЕТА г-нъ П. БЯНОВЪ

произнесена на 9 того въ морското училище по случай 50 год. юбилей на училището

Щастливъ се считамъ че като кметъ на града Варна и като иражданинъ мога да взема участие въ днешното тържественно — чествуване петдесетъ юдишния юбилей на Морското Машинно училище.

Основано въ 1881 г. въ гр. Русе идето просъществува деветнадесетъ юдини, това училище — рожба на флота на Негово Величество Царя ни отъ тридесетъ и една юдина има своето седалище, крепне и се развива въ ирадъта ни. Неговите възпитаници, ето вече тридесетъ и една юдина подъ редъ съ своитъ спретнати моряшки униформи, съ своитъ стройни редици и дружни пъски, съ трудътъ и дисциплината си следъ завършване пълния му курсъ сж ю достойно представявали и издигнали предъ всички наши ираждани и изъ цюлата страна.

Варна и Морското Машинно училище сж вече исторически свързани и нераздълни. Преживяло въ ирадъта ни славнитъ етапи на развитие презъ време на това му петдесетъ юдишно съществуване — признаването му въ 1904 юдина за сръдно учебно заведение, а презъ последнитъ юдини рзвиването му като Морско училище съ технически и мореходни отдѣли то е дало до сега на бъларското мореплаване индустрия и техника 1000 души добре подготвени и дисциплинирани специалисти Само въ нашата община сж на мѣстожителство 180—200 души отъ тяхъ заети съ трудътъ си като машинни и навигационни офицери въ морската полицейска служба и като възпитатели и преподаватели въ морската учебна часть, а сжщо и като механици въ аеростанция Пейнирджикъ като механици и капитани въ параходитъ на Б. Т. Параходно Д-во и Пристанищното управление, въ индустрията въ ирадската ни електрическа централа и др. обществени и частни предприятия и служби.

Тръбва да се каже при това че нашиятъ ирадъ е седалище и на единъ отъ най дейнитъ клонове на дружеството на бъларскитъ техници а сжщо и на редакцията на известното изв специалиститъ среди сп. »Техникъ« — научно популярно списание, сжщо на дружеството на бъларскитъ техници, въ които почти всички членове сж възпитаници на това училище.

При тия връзки на общината ни съ училището и възпитаницитъ му, създавани още отъ времето на ученичеството имъ и продължавани презъ свободния имъ ираждански животъ, ние не можемъ да не чувстваме радостъта имъ въ днешния юлгмъ дпнь на бъларската техническа прояви, трудолюбие, ираждански добродѣтели и дисциплина — денъ на техническия напредъкъ и материалната култура на Бълария.

Тая именно е причината по която азъ отъ името на варненскитъ ираждани и отъ мое име казвамъ на всички добре дошли и се присъединявамъ отъ сърдце къмъ пожеланията на всички, които искатъ да видятъ и по нататашното развитие на това училище.

Дано даде Богъ по скоро по добри дни за родината ни за да има ме възможность скоро да видимъ Морското Машинно училище развито до висотата на първата бъларска политехника и дано нашия ирадъ скоро бжде щастливъ да е седалище на тая политехника.

Да живѣятъ всички възпитаници на училището и всички дейци за неговото развитие

Варна—бълиятъ бисеръ на Черно море

отъ Проф. д-ръ П. Ив. Стояновъ

отъ Медицинския факултетъ

Вѣрвамъ, че намѣрихъ най-подходящото прилагателно за хубавата ни Варна. Познавамъ я отъ детинство, изучвахъ я като студентъ и като лѣкарь, живѣхъ въ нея 14 години непрекъснато, украсихъ я преди 25 години съ две малки бисерчета: морския санаториумъ и аквариума, предвидѣхъ ѝ блѣстящо бъдеще като курортенъ градъ и, колкото повече време минава, все повече и повече се захласвамъ въ нейнитѣ прелести и хубости!

Лѣтосъ бѣхъ въ Лидо-Венеция, въ Bergsur-Mer, въ прочутия всесвѣтски морски курортъ Ostende и се убедихъ, че Варна ги бие всички по природни хубости, по своето чудно мѣстоположение, безподобенъ плажъ, дивенъ климатъ и очарователно сафиросмарагдово море. Възхитенъ пишехъ отъ всѣки отъ тия курорти на варненския кметъ, че Варна ги надминава всички.

Това не е захласъ на безумно влюбенъ младежъ — това не би приличало на моитѣ шесть десетки години—а е силлогизъмъ логиченъ отъ подробното изучване на природнитѣ съкровища на нашата красавица Варна.

Вземете мѣстоположението ѝ—кацнала подъ политѣ на франгенскитѣ и галатенскитѣ баири, сгушена въ тихия Варненски заливъ между морето и девненскитѣ езера, измита отъ канализираната Девненска рѣка, тя срамежливо се крие въ морето отъ зеленина на своитѣ градини и разкошната морска градина, протѣга се лениво подъ лжчитѣ на южното слънце, което я грѣе кажи-речи цѣлата година и рѣдко зиморничаво потреперва, когато, много рѣдко, я духатъ силнитѣ, но бележити варненски вѣтрове.

По климатъ, съ своята очарователна есенъ, мека зима, хубаво лѣто и сносна пролѣтъ, Варна съ право може да се нарече черноморска Ривиера или българска Ница.

Морето, това очарователно и понѣкога страшно Черно-море, е безподобно и ако Венера действително се е родила отъ морето, сигурно се е родила въ Варненския заливъ дотолкава е хубаво тукъ морето — тъмно синьо-зеленикаво: ту топазъ, ту сафиръ, ту изумрудъ; ту гладко като огле-

дало, ту набръчкано като сърдитъ Нептунъ, ту развълнувано съ пѣнещи се грамадни вълни, съскаци и страшни като ламя!

Какво възхитително южно небе, цѣло море отъ разновидности синини, като че голѣмиятъ живописецъ на творението върху една грамадна палитра си е игралъ и смѣсилъ синьото съ разни бои, за да даде разни оттѣнѣци на лазурнитѣ небесни синини. Слънцето, южното слънце, тукъ пече, жули, грѣе и стопля море и суша и бронзира тѣлата на хората, които лежатъ на пѣсѣка и се къпятъ на морето. Като статуи отъ бронзъ, патинирани въ всичкитѣ нюанси на бронза, лежатъ или се движатъ по плажа голитѣ тѣла фавнитѣ-мъже и наядитѣ-жени. Цѣла година грѣе това хубаво варненско слънце, много рѣдко затъмнявано отъ облаци или мъгли. По свѣтливостъ, по трайностъ на слънцето, Варна смѣло конкурира съ Ривиерата.

Слънчеви бани, морски бани посетителятъ може да прави отъ май до ноемврий даже, дотолкова и морето и плажътъ сѣ топли и хубави. Морето, огрѣно цѣла пролѣтъ и лѣто отъ слънцето, изпуска, облжчва своята топлина презъ зимата и прави варненския климатъ повече отъ умѣренъ, почти ривиерски. Съ нашата група отъ морелюбци, помня, къпали сме се единъ мѣтъ на Никулденъ, 6 декемврий, при +6° С на морето и пакъ бѣхме подъ ободряващо южно слънце.

Плажътъ, пѣсѣчниятъ брѣгъ на Варна е прочутъ по своя дребенъ като брашно, съ златисти и сребристи като дребни трици люспи пѣсѣкъ, чистъ, а не смѣсенъ съ каль както въ Ostende и други прочути европейски курорти. Доста е широкъ при банитѣ, по-широкъ къмъ канала, стѣснява се при Галата и при лозята на Евксиноградъ, за да се разшири и протегне отъ Свети Константинъ на десетки километри при Узуиъ-кумъ къмъ незабравимия едно време нашъ Балчикъ.

Нѣмаме приливъ и отливъ като край други морета и океани, като въ Berg или Ostende; но това е предимство, по моему, тъй като при отливъ не трѣбва съ километри да тичашъ подиръ морето и да ти влачатъ съ конь кабината за събличане обличане и не трѣбва да бѣгашъ като лудъ.

тоненъ отъ вълнитѣ на морето, когато се връща въ приливъ и рискува да издави не малко хора всѣка година, въпрѣки сигналнитѣ камбани и свирки.

Да говоримъ ли за модернитѣ построени бани подъ самата морска градина, съ тѣхнитѣ уютни кабинни, съ своята инсталация на горещи морски бани, съ своитѣ малки басейни съ хладка морска вода, дето въ всѣко време и най-изнеженъ човѣкъ може да се къпе въ морска вода?

Модернитѣ бани, построени отначало съ кабинни за 500 души, достроени за още 500 души, а прибиращи по неволя и често по обѣдъ при часоветѣ за къпане по двама-трима въ кабинна, се оказаха недостатъчни за наплива отъ посетители. И какъ да ги помѣстишъ всичкитѣ, когато въ Варна лѣте освенъ насъ, българитѣ, се стичатъ ромънци, поляци, турци и особено чехи и нѣмци? Какъ да не имъ харесва на тѣхъ — познавачи на хубоститѣ — възхитителната Варна съ тия всички природни чарове и съ такъвъ ефтинъ животъ като нашия? Къде сж сънували тѣзи съседни и чужди народности такъвъ икономиченъ земенъ рай?

Варна има вече хубави, даже модерни хотели, добре мобилирани стаи съ всички удобства на единъ скромненъ, но модеренъ градъ, и даже скъпотията, отъ която нѣкои едно време сж се оплаквали, не съществува, освенъ въ басни. Въ Варна отъ най-бедния до най-богатия може да се настани споредъ кесията си. Има скромни локанти съ по 5 лева порцията, а има и скъпи ресторанти съ до 20—30 лева порцията, въ морската градина, напимѣръ. Чехитѣ си устройха свои гостилници и даже свои квартири-палатки. Варна и като туристическо огнище е възхитителна. Близко до нея туристътъ следъ банитѣ може, много скоро, пешъ да прави излети. А какви хубави мѣста за излети има тя!

Девненското езеро, което ни напомня Женевското, само че не толкова населено наоколо, е прекрасно мѣсто за воденъ спортъ и воденъ туризъмъ. Хидропланната станция се намира на брѣга му въ хубавата гориста мѣстность Пейнирджикъ. Гюндюзъ чешме е въ насрещния гористъ баиръ. На срещния брѣгъ на залива се намира прочутото мѣсто за разходки на варненци „Карантината“ съ своя хубавъ изворъ, който даваше вода на параходитѣ, които акомпирараха въ Варна. Село Галата, на билото на сжщия брѣгъ, е курортно седалище на нѣколко ученически колонии и почивни стан-

ции. Отъ тамъ простори къмъ морето, чудесна гледка къмъ Варна и залива.

Девненскитѣ езера съ своитѣ прочути извори, които ужъ се съобщавали чрезъ добруджанскитѣ подземия съ Дунава.

Ами прочутитѣ пѣсци на „Дикили-ташъ“ съ неговитѣ изправени каменни колони, които наподобяватъ развалини на старинни храмове? Тѣ сж свѣтловна рѣдкостъ и учени и туристи нарочно сж идвали да видятъ това чудо, което съществувало само въ Мексико. Тѣ сж на единъ хвърлей отъ станцията Гебедже.

Ами Аладжа манастиръ на 12 километра на северъ отъ града съ своитѣ килии и капище, дълбано въ скалата, съ своята двучурна чешма, съ своята вѣковна липова гора? Ами Узунъ-кумъ въ подножието на манастира, съ своя безкраенъ пѣсченъ плажъ? Ами манастира Св. Константинъ съ своя отдѣленъ плажъ и баня? Ами морския детски санаториумъ, за скрофулозни деца, болни отъ хирургическа туберкулоза, основанъ отъ д-ръ Русевъ и отъ менъ презъ 1905 г. съ своитѣ 250 болни деца, съ свои павилиони въ старо-български стилъ и своя разкошенъ паркъ и богатъ плажъ?

Ами Евксиноградъ съ неговия разкошенъ дворецъ, построенъ още отъ първия български князь Александъръ?

Ами височинитѣ на баира на селото Франга съ своята стара крепостъ, вѣроятно останала отъ старитѣ френци (Франга иде отъ тѣхното име), изостанали тукъ презъ кръстоноснитѣ походи?

Ами прочутитѣ варненски лозя, натрупани съ лози и плодни дървета, застроени съ скромни къшкови или разкошни модерни вили?

Въ града хубавъ и богатъ археологически и морски музей, творба на археологическото дружество и неговитѣ създатели братя Шкорпилъ.

Ами модерното пристанище на Варна съ неговитѣ кейове и магазини, които преди откъсването на нашата Добруджа гъмжеха отъ каруци, хамали, параходи и гемии? Пристанище, очакващо търпеливо по-хубави бѣднини.

Ами старата чаршия и старитѣ „мази“ или „магазини“ на търговцитѣ ангросисти, сега премѣстили се въ Бургасъ или София или въ Солунъ? Ами старата гръцка махала съ нейнитѣ стари стилни къщи, която лопатата и трѣнокопътъ на модерния архитектъ постепенно руши и загрозява съ своитѣ модерни безстилни къщи? Ами аква-

риума, който е основанъ преди 23 години и който едва това лѣто ще бѣде откритъ за естественицитѣ, които ще работятъ въ него, и за публиката, която ще може въ специалнитѣ грамадни стѣклени аквариуми да види на живо морскитѣ животни и риби на Черното и даже на Бѣлото море?

Ами старитѣ оригинални грѣцки и български черкви въ старитѣ махали, почти всички подземни, съ тѣхнитѣ стари икони, стари сгради и надгробни паметници?

Историкътъ, естественикътъ, учениятъ,

НАРОДНО ЗДРАВЕ

Водолѣчение и свѣтлолѣчение

Всички лѣкари единодушно приематъ мнѣнието, че едно отъ най-сигурнитѣ средства за лѣкуването на много хронически болести това е подходящия климатъ, водата и слънцето съ тѣхнитѣ най-разнообразни технически приложения. Съ други думи, климатолѣчението е една естествена метода за лѣкуване на разнородни, особено детски, дълготрайни заболявания, която метода взема все по широко мѣсто въ науката за лѣкуване. За насъ е важно както лѣчебното действие на подходящия климатъ или слънце така също и онова крайно профилактично действие което идва по най-естественъ начинъ да стимулира силитѣ на човѣшкия организъмъ и го направи по този начинъ по-малко податливъ на възможнитѣ заболявания. Старитѣ римляни познаваха много добре отличното лѣчебно действие на водата и ето защо при всѣки минераленъ изворъ тѣ построяваха бани нагодени специално за лѣкуването на ревматизма, подагратата и други хронически болести. Въ по-ново време пъкъ ученитѣ изучаватъ лѣчебното действие на слънчевитѣ лъчи и всички твърдятъ, че тѣ наистина сж способни да лѣкуватъ.

Така, бавно се дойде до убеждението, че климата, водата и слънчевитѣ лъчи могатъ да бждатъ източници на добро и благоприятно здраве за човѣшкия организъмъ. Но не само лѣкуватъ. Тѣ укрѣпватъ по такъвъ начинъ организма че той запазва дълго време своето функционално равновесие което се изразява въшно съ пѣргавината въ движенията, съ свѣжия изгледъ на лицето и онази бодростъ духа които сж тѣй характерни за здравия човѣкъ.

Не е ли по-добре да се предпазимъ отъ болестта, отколкото да се лѣкуваме когато тя се е появила съ всичката своя неумолимостъ? Е добре, безъ брой много лѣкарства изживѣха своята епоха: много специалитети и трѣви останаха за-

образованиятъ и неукиятъ ще намѣрятъ отъ какво да се възхищаватъ въ и край Варна. Туристътъ ще се нагледа на природни хубости и прелести. Здравиятъ ще намѣри тукъ насладн, уморениятъ почивка и бодростъ, болниятъ ще намѣри излѣчение и здраве. Българинътъ се радва и гордѣе, че този неземеенъ кътъ, така богато надаренъ отъ природата, се намира въ нашата България, толкова обеднѣла икономически сега и ще намѣри утеха въ нещастията и бодростъ и нови надежди за по-свѣтли бѣднини.

бравени въ арсенала на фармацията. Днесъ когато радикалното действие на много лѣкарства се оспорва, не бива да се забравя, че въ историята на медицината не се помни авторъ който да се осмѣлилъ да оспори лѣчебното и предпазно действие на водата, слънчевитѣ лъчи и на добриятъ, подходящъ климатъ въобще.

Тякмо това, именно, е било твърде добре схванато отъ французския лѣкаръ Grauchet. Идеята за изпращане на децата презъ лѣтнитѣ месеци край морето или на планината е днесъ вече негово дѣло (L'oeuvre de Grauchet) и благодарение на това благородно начинание хиляди французски деца сж предпазени и осигурени противъ туберкулозната напасть. У насъ, това разбиране е легнало пълно въ основата на така нареченитѣ *морски лѣтни колонии за децата*.

Цѣльта е ясна и научно обоснована: чрезъ въздуха и слънцето да се засили човѣшкия организъмъ и постигне онова физиологическо състояние при което той да може да се съпротивява и бори успѣшно противъ болеститѣ. Чрезъ въздуха, слънцето и водата къмъ повдигане на отбранителната мощъ на детския организъмъ, къмъ създаване на онова имунитетно състояние което е идеята на съвременната медицина!

На всички е известно, че слънчевитѣ лъчи съ своитѣ ултра-виолетови радиации действуватъ твърде благотворно върху човѣшкия организъмъ. Това действие може да се изрази по най-различни начини. Тѣ засилватъ обмѣната на веществата въ кръвта; ускоряватъ периферната кръвна циркулация; подбутватъ бжбречната деятелностъ, перспирацията и транспирацията на кожата и по този начинъ косвено способствуватъ за изхвърлянето вънъ отъ организма на всички токсични, вредни вещества на кръвта.

Увеличението на броя на червенитѣ кръвни тѣла, на хемоглобина на кръвта та дори и на

бълнитъ кръвни тѣлца въ организма се оказа на-последѣкъ въ известна зависимостъ отъ слънчевитъ лъчи; макаръ и непрѣко, засилването на апетита и увеличението на теллото зависи отъ топлинитъ, свѣтлинитъ и химическитъ лъчи на слънчевия спектъръ. А успокоителното, и следъ това, тоничното действие върху нервната система причинено отъ краткото влияние на слънчевия лъчъ е вече отдавна известно. Взети вкупомъ, — *слънцето, водата и подходящиятъ климатъ* действуватъ така върху отправленията на всичкитъ органи на човѣшкото тѣло, че при правилна дозировка, повдигатъ немиинуемо общото благосъстояние на единъ спадналь, изтощенъ или боленъ организъмъ.

При дневнитъ социални условия почти всички деца се намиратъ въ здравно отношение въ онова състояние което е близко до болестята Анемията, скрофулозата и лимфатизма сж главнитъ болести на детската възраст. А тѣ сж много често и предшественици на детската туберкулоза.

Недостатъчната храна, липсата на въздухъ и слънце—ето класическитъ и тежки условия които създаватъ нашитъ слаби и хилави деца. Тѣ се нуждаятъ отъ подкрепа! А истинска здравна подкрепа детето ще намѣри когато замѣни недостатъчната свѣтлина съ обилно слънце, нечистиятъ въздухъ съ свѣжиятъ лъхъ на морското крабрежие и напустне поне нѣколко седмици лощитъ хигиенични условия на нашитъ градове. Така че нашиятъ апелъ е: *презъ лѣтото всички деца на морето!*

Накрай, нека ни бжде позволенъ следния съветъ. Всѣко лѣкарство се приема отъ болния

въ строго опредѣлено количество. Сжщото е и при слънцелечението: допуска се количествено толкова слънчеви лъчи колкото е необходимо за организма—съ други думи, и тукъ е нужна известна дозировка на слънчевитъ лъчи. Колко време да се остане на слънце или въ водата—тукъ не сжществуватъ никакви закони. Всичко зависи отъ индивидуалнитъ особености на организма и неговитъ начини на реагиране. Анемичнитъ и нервно-възбудителни деца реагиратъ въ първитъ дни на свѣтлолъчението съ главоболие или безсъние, което бърже изчезва следъ нѣколко дни. Повечето деца, обаче, понасятъ отлично действието на водата и слънцето и за това за тѣхъ не е необходимъ специаленъ лѣкарски надзоръ. Ако нѣкога се появятъ странични разстройства, това се дължи сигурно на погрѣшното прилагане общитъ правила на свѣтло или водолѣчението.

Що се отнася до лѣкуването на слънце, въ този смисълъ интересна е методата на Rollet. Казахме погоре, нѣма закони, обаче, ще прибавимъ, има общи прийоми.

И така споредъ Ролие въ първиятъ день отъ свѣтлолъчението се правятъ три сеанса по 5 минути всѣкоя, при което се излагатъ само ржцетъ и краката. На следниятъ день излагането грае 10 минути при което се освѣтляватъ частъ отъ бедрата и грѣдния кошъ, на 3 я день — 15 минути и т. н. до като се стигне въ края на 15 я день да се загрѣва цѣлата повърхностъ на тѣлото въ продължение на часъ или часъ и половина всѣки день.

Д-ръ Ж. К.

ДРЕВНА И НОВА БЪЛГАРИЯ

въ географско, исторично, археологическо, статистично и търговско отношение

отъ Андреасъ Пападопуло Вретосъ,

Бившъ грѣцки консулъ въ Варна и Венеция, кавалеръ на много ордени, членъ на съюза на ученитъ въ Атина, членъ кореспондентъ на главнитъ италянски академии, членъ на III и IV научни конгреси, състояли се въ Флоренция и Падуа въ 1841 и 1842 год. Билъ е въ Варна 27 месеца. Открилъ мѣстото на Томисъ (Кюстенджа). Освенъ общитъ глави книгата разглежда отдѣлно градоветъ Кюстенджа, Маналия, Каварна, Балчикъ, Варна, Бургасъ, Месемврия, Анхиало и Созополъ. Написана е на октомврий—ноемврий 1855 год., а издадена въ Петербургъ въ 1856 год.

Превель Б. П-въ.

Варна

Споредъ Страбонъ, следъ малкия градъ Круни, по-късно Дионисополисъ, идва градътъ Одесосъ, милетска колония.

Стефанъ Византийски¹⁾ се много лъже като
¹⁾ De urbibus et populis (За градоветъ и народитъ) на думата Одесусъ.
казва, че Одесосъ се намиралъ до рѣката Салмидесосъ, понеже тази рѣка, наречена днесъ Мизия,

тече почти до Кианскитъ острови, които сж въ устието на Босфора Сжщиятъ авторъ прибавя, че Аполодоръ смѣталъ Одесосъ за голѣма планина. Въроятно Аполодоръ е предислагалъ, че този градъ е въ политъ на Хемусъ, която наистина е голѣма планина.

Географътъ Птоломей (кн III, гл. X) пише Одусусъ, вмѣсто Одесосъ, но тази грѣшка трѣбва да се отдаде на незнаенето на нѣкоя преписвачъ

Тази именно грѣшка заблуди нѣкои писатели да считатъ, че градътъ е билъ нареченъ Одисусъ отъ самитѣ милетяни въ честь на Одисея. Сжщо и други писатели, между които византийскитѣ лѣтописецъ Теофанъ, сж му давали името Одисополинъ. Авторъ на тази голѣма грѣшка, както добре я бѣше забележалъ Лука Холстениусъ въ една отъ своитѣ записки върху произведенията на Стефанъ Византийски, е латинскитѣ преводачъ на „Църковната история“ на Никифоръ Калистъ, който превелъ твърде несполучливо думата Одисусъ съ думата Одисополинъ²⁾.

²⁾ Гледай текста: Одисосъ, градъ край Понта. У Никифоръ Калистъ, книга 26. История черковна, глава 38, кждето латинскитѣ преводачъ много неправилно е превелъ „Улисополисъ“, (забележки и поправки въ съчинението на Стефанъ Византийски: „Народности“.

Освенъ това въ всички нейни монети, отъ времето на независимостта и до покоряването ѝ, навсѣкжде въ надписитѣ се четатъ: Одиситонъ, Одиситонъ, Одиситонъ, Одиситонъ, които не се различаватъ едно отъ друго, освенъ въ писането на етническото название³⁾.

³⁾ Мионе (Mionnet). Описание на античнитѣ медали, томъ I, стр. 395—396 с.

Презъ време на независимостта на елинскитѣ колонии по Евксинския Понтъ, Одисусъ е билъ главниятъ градъ между четиритѣ федерирани градове: Томисъ, Калатисъ, Месемврия и Аполония.—споредъ свидетелството на археолога Бламанбергиусъ, цитирано отъ твърде учения антикваръ Августъ Бойкъ.⁴⁾

⁴⁾ „Македонски и тракийски надписи“. Часть X. Одисусъ, Надпись № 2650 с.

Сжщиятъ писателъ ни казва, че Одисусъ е билъ единъ отъ тѣзи градове, които сж притежавали златната корона на Теоклисъ Сатиръ⁵⁾.

⁵⁾ Воейк. Сарматски надписи. Часть XI, вижъ № 2659.

Относно Одисусъ презъ време на римското владичество историята мълчи. Името ѝ за пръвъ пжтъ фигурира въ 514 год. следъ Христа, по случай плѣняването на генералъ Виталиянъ, възстаналъ противъ императоръ Анастасий. „Виталиянъ, пишатъ византийцитѣ Кедриносъ и Теофаносъ, битъ въ много битки отъ Кирилъ, полководецъ на императоръ Анастасий, се оттеглилъ къмъ Хемусъ“.

Кирилъ помислилъ тогава, че войната е свършена и, за да си почине отъ тия походи, оттеглилъ се въ Одисусъ и се отдалъ на разни безчинства.

Виталиянъ, като се научилъ за това, настѣпилъ къмъ Одисусъ. Като подкупилъ вратаритѣ, Виталиянъ влѣзълъ презъ нощта въ града съ единъ отрядъ войници, изненадалъ Кирила, спящъ съ две леки жени и го убилъ. При тази новина гарнизона се предалъ и Виталиянъ билъ признатъ

за владетелъ на Одисусъ“. Така отъ този исторически текстъ ние знаемъ, че до началото на VI вѣкъ Одисусъ още е съществувалъ. Но ние не знаемъ кога този градъ е приелъ името Варна.

Най-старата версия, която съществува за това име, е текста на лѣтописеца Теофанъ, въ който се казва, че българитѣ сж завладѣли Варна следъ победата си надъ армията на императоръ Константинъ Погонатъ въ 579 год. ⁶⁾

⁶⁾ Вижъ първата часть на това съчинение, стр. 19.

Но споредъ смисъла на Теофановитѣ думи⁷⁾.

⁷⁾ Вижъ въ „Бележки къмъ бележки“ — грѣцкитѣ и латински текстове.

„дойдоха (българитѣ) до казната (рѣка) Варна близо до Одеса“—трѣбва да се върва, че Варна е била близо до Улисополиня, както я нарича сжщия писателъ, говорейки за действията на генералъ Виталиянъ.

Ние сжщо мислимъ, че Теофанъ не се е изразилъ правилно, или че неговиятъ преписвачъ има грѣшка като е предалъ: „Българитѣ дойдоха до (рѣката) наречена Варна, близо до Одисополинъ. Че Варна, за която говори Теофанъ по случай нашествието на българитѣ въ долна Мизия, бѣ име на рѣка, а не на градъ ни показва ясно смисъла на цѣлата глава върху този предметъ на сжщия лѣтописецъ, както и съответния пасажъ на Кедринъ (книга I, стр. 440). Въ единадесетата година (отъ царуването на Константинъ Погонатъ) българскитѣ народъ следъ като преминалъ Дунава и се отдѣлилъ отъ другитѣ племена отъ неговата раса, се разположилъ въ горитѣ и планинитѣ до Варна⁸⁾.

⁸⁾ Нея година българскитѣ народъ премина Дунава и се раздѣли на племена, които се разположиха на лагеръ въ планинитѣ и долинитѣ при Варна.

Нашето мнение се подкрепя отъ свидетелстванията въ съчинението на Константинъ Багренородни, което той написалъ за възпитание на своя синъ и наследникъ на трона на роментѣ подъ надсловъ: „De admintstrand. imper.“, дето Варна е отбелязана като рѣка.

Ето пасажа отъ книгата на учения императоръ, толкозъ повече забележителенъ, че въ него за пръвъ пжтъ се говори за руситѣ, на които той е посветилъ цѣлата глава девета, за да ни каже, по какъвъ начинъ тѣ сж доплавали и стигнали до Цариградъ съ своитѣ ладии.⁹⁾

⁹⁾ И отъ Селина, безъ да се страхуватъ отъ никого, харесали българската земя дошли до дунавското устие, следъ дунавското устие превзеха Конопа и отъ Конопа въ Констанция до рѣка Варна и отъ Варна стигнали до рѣка Дизина (Диксина).

При това рѣката Варна е ясно отбелязана въ географската карта на френския географъ Дел-Илъ, обнародвана отъ Бандури, за да служи за

гореканозното съчинение на Константинъ Багренородни¹⁰⁾.

¹⁰⁾ „Описание на Източната Империя и на около нея разположенитъ страни (области), подчинени на Константинъ Багрянородни и на неговитъ предшественици. Ant. Gul. Dell'Isle, към новото издание на книгата на Константинъ Багрянородни за управлението на държавата, което (издание) послужило за научни работи на Анселмъ Бандуръ, томъ 2, in-folio.

Но този пасажъ, неправилно разбранъ, накаралъ географа Маннертъ да повърва (а по негово влияние и историка Хамеръ, както и учения нѣмски географъ М. Форбигеръ), че Варна е старата Констанция.

Като оставимъ на страна двамата географи Маннертъ и Форбигеръ, които смѣсватъ стария Томи съ нѣвия Темишваръ^{10a)}.

^{10a)} Вижъ стр. 17 и 18 отъ нашето съчинение: Възпоминание за откриването на Томи и за намѣренитъ въ Варна написани на два езика. Атина, 1853 in-8.

Наистина странно е, че единъ съвственъ авторъ, какъвто е Хамеръ, който за да напише своята „История на Отоманската Империя“ трѣбваше да изучи всички византийски лѣтописци, да не забележи, че Констанция нѣма нищо общо съ Варна, освенъ че и едната и другата сж били завладени отъ свирепия български Царь Калоянъ, който започналъ война, за да отмъсти на императора Алексий Комненъ¹¹⁾.

¹¹⁾ Вижъ стр. 78 и 79 отъ това съчинение.

Описание, което ни дава византиецъ Никитасъ е тѣй ясно, че най-малкото внимание е достатъчно, за да убедишъ читателя, че Констанция и Варна сж два съвсемъ различни града.

Ето какво точно казва Никитасъ (кн. III стр. 343) говорейки за царуването на Императоръ Алексей Комненъ¹²⁾.

¹²⁾ Nicetas Acominati Choniatae Historia gr. lat. Perisii 1647 in-fol.

„Около това време Ивана (Калоянъ) направи една обиколка изъ Мизия съ една твърде голѣма армия, цѣлата облечена въ медни доспѣхи, и като завлдѣ Констанция безъ бой, укрепилъ я срещу всички възможности; като свършилъ укрепяването, замина отъ тамъ и се разположилъ до Варна; и обсади тоя градъ решително на шестия день отъ страстната Христова недѣля. Понеже обсаденитъ, които въ подавяващото си мнозинство бѣха хора мжжествени, както и латинския гарнизонъ, а то дълго време преди кръснощитъ да бѣха завладѣли Цариградския тронъ, гръцкитъ императори имаха наети латински войски, съставени главно отъ англичани и германци, които тѣ прашаха въ различнитъ гарнизони на империята. (Следва)

Варненско Градско Общинско Управление

ОБЯВЛЕНИЕ № 14711

гр. Варна 7 августъ 1931 г.

Въ допълнение на обявление № 14087 отъ 28 VII 1931 г., публикувано въ Държ. вестникъ бр. 102 отъ 5 VIII с. г., обявява се на интересующитъ се, че на 7 септември т. г. до 10 ч. въ помещението на Варненското окр. данъчно управление ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за доставката на 3500 куб. м. карьеренъ чакълъ.

За правоучастие залогъ 10 на сто въ банково удостовѣрение и документи съгласно З. Б. О. П.

Всички разноски по публикация, гербъ, данъци и пр. сж за сметка на доставчика.

Поемнитъ условия се виждатъ въ общината.

Отъ общината

Предъ видъ на това, че всѣки варненски гражданинъ пжтноповинничаръ е длъженъ съгл. чл. 128 правилника за прилагане закона за пжтищата да заявятъ въ двумесеченъ срокъ въ общината стая № 12 кой какъ ще обработи своята пжтна повинностъ дали чрезъ предприемачъ или лично като за целта подадатъ обгербвани заявлено до господина Кмета и спомене въ него чрезъ кой предприемачъ ще отбие своята повинностъ за 1932 година за отгѣгане въ тегобарския списъкъ за сжщата година.

Варна
Печатница „Войниковъ“
Телефонъ 502.

Рекламирайте въ
Варненски Общински вестникъ

СВЕДЕНИЕ

за дейността на Варненската Градска Химическа Лаборатория
за времето отъ 1.IV — 30.VI 1931 г.

№	Наименование на пробата	Брой на пробитъ	Изпратени отъ:				Резултатъ:			Събрани такси
			Санит. огдъл.	Ветер. огдъл.	Други учред.	Частни	Нормал.	Ненорм.	Безъ заключ.	
1	Млѣко прѣсно	75	—	61	14	—	36	39	—	—
2	Млѣко кисело	9	—	4	5	—	—	8	—	—
3	Млѣко майчино	1	—	—	—	1	1	—	—	50
4	Сирене и млѣчни продукти	6	1	5	—	—	4	2	—	—
5	Масла животински	11	8	1	—	2	9	2	—	400
6	Масла растителни	48	47	—	—	1	46	2	—	100
7	Брашно, грисъ	2	2	—	—	—	2	—	—	—
8	Хлѣбъ, тестени произведения	9	9	—	—	—	8	1	—	—
9	Вино	24	24	—	—	—	22	2	—	—
10	Ракия, конякъ	17	15	—	—	2	17	—	—	200
11	Оцетъ	25	24	—	—	1	18	7	—	100
12	Захаръ, захарни издѣлия	10	10	—	—	—	9	1	—	—
13	Медъ пчеленъ	8	8	—	—	—	8	—	—	—
14	Лимонади, сиропи	10	10	—	—	—	6	4	—	—
15	Мармелади	8	6	—	—	2	8	—	—	200
16	Халва	15	14	—	—	1	13	2	—	100
17	Боза	4	4	—	—	—	4	—	—	—
18	Червенъ пиперъ	19	16	—	—	3	18	1	—	450
19	Горчица	2	2	—	—	—	1	1	—	—
20	Винена киселина	2	2	—	—	—	2	—	—	—
21	Кафе	10	9	—	—	1	10	—	—	50
22	Консерви, туршии	6	6	—	—	—	4	2	—	—
23	Козметици	1	1	—	—	—	—	1	—	—
24	Глинени сѣдове	9	9	—	—	—	8	1	—	—
25	Химикалии, препарати	2	1	—	—	1	1	—	1	100
26	Безиръ	2	—	—	2	—	1	1	—	—
27	Бои минералии	6	—	—	6	—	4	2	—	—
28	Метални издѣлия, сплави	1	—	1	—	—	—	1	—	—
29	Минерални масла	16	—	—	16	—	16	—	—	—
30	Кюспе	9	—	—	—	9	—	—	9	1800
31	Вода за технически цѣди	1	—	—	1	—	—	1	—	—
32	Урина и клинич. изследвания	28	10	—	—	18	—	—	28	1250
Всичко		396	238	72	44	42	277	81	38	4800
Отъ 1.I—31.III т. г.		246	91	64	63	38	174	39	33	4500
Всичко отъ 1.I—30.IV		642	329	126	107	80	451	120	71	9300

гр. Варна, 3 юлий 1931 год.

Началникъ на Лабораторията: НИК. ПЕТРОВЪ